

TÖRÖKSZENTMIKLÓS

1. évfolyam, 1. szám

1990. augusztus

és VIDÉKE

Független közéleti lap

Köszöntjük az olvasót!

Törökszentmiklósnak hosszú idő – több mint négy évtized – után ismét van újságja! Igaz, egyelőre csak havonta egyszer jelenik meg, de már van; és ha életképes lesz – amit nagyon remélünk –, akkor hamarosan hetilap is lehet belőle.

Ma már persze nem olyan nagy szenzáció, ha egy vidéki város saját lapot indít. Ilyenekkel már a legtöbb megyénkbeli város büszkélkedhet. Mi, sajnos, ebben is aluszékonyabbak voltunk környezetiünknel.

Mi szükség van a huszadik század végén, a modern tömegközlelési eszközök létezése mellett helyi sajtóra? – kérdezhetné valaki. Mi nem a „nagypolitika” híreit, nem az országos napilapokban is megtalálható információkat kínáljuk olvasóinknak. Mi azt tekintjük feladatunknak, hogy a város és a környező települések életéről; a helyi közélet eseményeiről, gazdasági, egészségügyi, környezetvédelmi gondjainkról, a helyi oktatásügy, a hitélet és a sport időszerű kérdéseiről, kulturális rendezvényekről adjunk hírt, és az úgynevezett „nagypolitika kérdéseire is az itt élők szemszögéből szóljunk hozzá.

De van még egy alapos oka lapunk – bármely helyi lap – létjogosultságának. A letűnt sztálinista rendszer, amely oly gyakran és oly előszeretettel hivatkozott a közösség érdekeire, a legnehezebben pótolható veszteséget épp azzal okozta, hogy módszeresen szétvert, szétzüllesztett minden természetes úton létrejött emberi közösséget, és vagy semmivel nem pótolta őket, vagy helyükbe erőszakkal olyan alközösségeket állított, amelyek központi akarat engedelmes végrehajtói, kiszolgálói voltak. A régi hatalomnak helyi sajtóra sem volt szüksége. Céljait jól szolgálta a szorosan pártirányítás alatt álló megyei lap. A régi falu és kisváros elsődleges közösségek harmónikus rendszere volt, amelyben otthon érezhette magát az egyén. Ennek a közösségi tudatnak, ennek a jó értelem-

ben vett lokálpatriotizmus egyik fő élesztője és ébren tartója a helyi sajtó volt. Ilyen szerepre ma is vállalkozhat egy kisvárosi újság.

Helyi demokrácia csak akkor lesz, ha a város és a községek lakói önmagukat szervezik meg, ha maguk hozzák létre öntevékeny közösségeiket, amelyekben közös érdekeik, céljaik kifejeződnek. A helyi önkormányzatnak is csak úgy lesz értelme, ha ezeknek az elsődleges közösségeknek az érdekeit fogja össze és képviseli. Csak akkor fog megszűnni a vákuum, a bénító légtüres tér a város vezetősége és a lakosság között. Lapunk ennek a folyamatnak szeretne katalizátora lenni.

Függetlenek kívánunk lenni, egyenlő távolságot (közelséget) tartva minden politikai erőttől. Hangot adunk a helyi pártcsoportok, szervezetek véleményének, de a pártokon kívüli személyek, csoportok érdekeit is képviselni kívánjuk.

Számítunk vitákra is, ez a mai forrongó légkörben elkerülhetetlen, de kerülni szeretnénk a személyeskedést. Nem fogadunk el bizonyítékok nélküli állításokat, nem adunk hitelt megalapozatlan vádaknak. Szeretnénk, ha magát az ügyet, közös ügyünket szolgálná minden olyan olvasónk, aki tollat ragad: városunk és a környező települések előbbre jutását, boldogulását.

Ezúton mondunk köszönetet az alapítványtevőknek anyagi hozzájárulásukért, mellyel a lap megjelenését lehetővé tették. (Nevüket a 12. oldalon közöljük.) Öntől pedig, kedves olvasó, azt kérjük, hogy vásárolja és olvassa rendszeresen lapunkat, hiszen annak sorsa, fennmaradása az Ön érdeklődésétől is függ! Örömmel fogadjuk amatőr újságírók, riporterek, fotósok jelentkezését is, akik kedvet éreznek ahhoz, hogy aktívan segítsék a lap munkáját.

Terveink valóra válásának reményében tisztelettel köszöntjük az olvasót!

A szerkesztőség

A TARTALOMBÓL:

Állandó rovatunk:

PÁRTOK • ÁLLÁSPONTOK
a 4-5. oldalon

Sok még a kérdőjel

„Nagyfrekvencián” a Radar
6. oldal

Erdélyiek Törökszentmiklóson

Vendéglátó
a
Miklós
táncegyüttes
7. oldal

Az anyag nem vész el

LENIN ÁTALAKUL?

Beszélgetés Pató Rózával, az
utolsó magyarországi
Leninszobor alkotójával

a 7. oldalon

ÁLDÁS VAGY ÁTOK

A Tisza-partok igazgyöngye:
Tiszapüspöki
8. oldal

Így demokratikus

Kedves otthonülő! Nem is tudom, miért szólítottam így – tegeződhetnénk is, hisz napról napra találkozunk jártunkban-keltünkben; boltban és a lengyel piacon, ásóval, kapával (nagyharanggal) felszerelve gyomot ontó hobbitelkünkre menet (jövet); számtalanszor az aszfalton, járdán, sztrádán, presszóban, kocsmában és kimérésben... Meg aztán nem is vagy Te annyira otthonülő. S akkor mégis miért e megszólítás? Talán azért, mert Te vagy az, akit már többször hívtak – küldtek választani (szavazni). Okos, vagy magukat okosnak mondó emberek tucatjai mondták, hogy menjél (vagy ne menjél), s ugyancsak ők mondták, hogy kire, mire szavazz, ha jót akarsz magadnak (gyermekeidnek, unokáidnak, nagyszüleidnek és déd-ükunokáidnak stb.), s hogy mikor tekintheted magad okosnak. Te pedig mentél (vagy ültél csak otthon), de akár mentél akár nem, most már nem akarsz menni, mert az eddigi „menésnek” nem érzed a hasznát.

Szóval, hívtak és küldtek. Te is küldenéd „őket” valahová, de belefáradtál, és azt mondd, hogy „elegem van a politikából”. Ám a politika alattomos. Te lekapcsolod a tévét, mert elegend van a parlament elvi vitáiból, lekapcsolod a rádiót, mert 268 óra alatt sem úgy alakulnak az árak, ahogy azt Te szeretnéd, kihúzod a vasalót, mert az néhány óvatlan pillanatban pártemplémákat éget az ingedbe (pontosan a zseb fölé), nem mersz számat venni a kezedbe (főleg kalapácsot, a sarlóról már nem is beszélve), szerelmeseddel sötét szobába bújsz, hogy ne kelljen csillagot választani (mert rémálmaidban csak az ötágú vöröset és a hatágú sárgát látod az égen). S Te inkább otthon ülsz – és elegend van a politikából.

De a politika alattomos. Te nem politizálsz (nagyon helyesen), hangoztatod is (nagyon helyesen), nem érdekelnek a pártok, hangoztatod is (nagyon helyesen: mindig a másik félnek, mert „sohse lehessen tudni”), majd pedig bemész a boltba, fizetsz, megnézed a blokkot, és – politizálsz; megiszol egy sört a presszóban, kifizeted a számlát, és – politizálsz.

Mondom, alattomos ez a politika. Óvakodsz is a politikától, nehogy összekeverjenek a politikussal.

Mondom, a politika nagyon alattomos, s Te még elbújni sem tudsz, mert a legelrejtettebb egérlyukba is előbb-utóbb beállít valaki a lakbérért, a víz-, gáz- és villanyszámlával, szociológusokról, tömegkommunikáció-kutatókról és lapterjesztőkről nem is beszélve, s Te akkor politizálsz a legva-

dabbal, amikor eltökéled magadban, hogy nem politizálsz. Miért? Mert egyféle döntéssel csak egyféle felelősség jár: vagy jól döntöttél, vagy rosszul. Ám ha otthon maradsz és nem döntesz, akkor az összes rossz döntést a Te nyakadba varrják. Szóval minden hiba a Te hibád, pedig Te csak éltél azzal a jogoddal, hogy otthon maradsz. Majdnem biztos, hogy még a júliusi népszavazást is a fejedre fogják olvasni.

Szeptemberben, majd megint menned kell (kellene), de az sem baj, ha otthon maradsz, hisz így – bármilyen is lesz az új önkormányzat, és bármit is csinál – nyugodt szívvvel, lelkiismeret-furdalás nélkül kritizálhatod, sőt még azt is hozzáteheted, hogy Te előre megmondtad (s azért nem mentél el szavazni sem).

Talán még tőled sem kérdezte meg senki, hogy hogyan is volt ez az elmúlt negyven év. Persze, te nyugodtan hivatkozhatasz a diktatúrára meg arra, hogy nem lehetett csinálni semmit. Jó-jó, de mit fogsz mondani tíz év múlva? Azt, hogy téged nem érdekelt a politika? Hogy ezért nincs sem tisztességes út, sem csatorna, se normális orvosi ellátás? Hogy ezért nincs munkád? Igaz, persze hazudhatsz is (magadnak is, másoknak is), csak ne nagyon csodálkozz, ha utódaid – s a fiatalok – nem fognak tisztelni, sőt, még csak végig sem hallgatnak.

Nem, ne érts félre, én nem küldelek sehová. Nem mondom azt, hogy de feltétlenül olvasd el röplapjainkat, gyere el gyűléseinkre, s hogy mindenképpen ránk szavazz. Még azt sem kérem tőled, hogy de mindenképpen menj el.

Én, mint egy országos párt egy városi szervezetének egyik vezetője, csak azt tudom Neked mondani, hogy a demokráciához az is hozzátartozik, hogy ha akarsz, akkor ne menj el szavazni, hogy otthon maradj. Emberi felelősségem csak addig terjedhet, hogy megpróbáljalak meggyőzni igazunkról, de nem olvashatom el helyetted a röplapokat, nem járhatok el gyűlésekre, és nem dönthetek helyetted. Igaz, el nem hangzott, ki nem mondott véleményedet sem vehetem figyelembe, s így – talán – nem is tudom érdekeidet képviselni kellőképpen: s persze, hogy minden törvényes eszközzel védjem azt a jogodat, hogy ne gyere el szavazni, ha nem akarsz – hisz így demokratikus. Igaz, a felelősséget nem vehetem le rólad (még ha akarnám sem), hiszen Neked kell döntened.

Soraimat mégis így zárom:

A viszontlátás reményében (szeptemberben)
Kakuk Imre

Hol vagy, magyarok tündöklő csillaga...

Emlékezés Szent Istvánra

Amióta első szent királyunk, Szent István eltávozott a földi életből, e több mint 900 esztendő alatt, sokat írtak és beszéltek róla, ő pedig ma is áll és tündöklök az életszentség magasságában, áll az Anyaszentegyház szentjei között, áll a magyarság történetének kapujában, a 2000 éves Egyház pedig magasztalja, énekszóval ünnepli minden esztendőben augusztus 20-án, kiáltva szent személye felé: „...hol vagy, magyarok tündöklő csillaga... hol vagy István király...”

Augusztus 20-án a katolikus templomokban évszázadok óta felhangzik magasztalása, dicsőítése és még ma is, 900 év után is hódol előtte a nemzet, személyét kegyelettel, vallásos buzgósággal övezve, áhitattal körül véve.

Az első európai szent király

„Ezt a kultuszt Szent László hívta elsőnek életre, amikor István király testét 1083 augusztusának 20. napján nagy ünnepélyességgel felemeltette és nagy elődjét szentté avattatta.” – írja Hóman Bálint Szent István című könyvének 308. oldalán. Ő volt az első király az európai uralkodók között, akit az Egyház szentté avatott. Innen az első szent király megünneplésének augusztus 20-án történő megtartása.

Tehát 900 évre visszame-

nőleg „István napja nemzeti ünnep maradt és ünnepe minden magyarnak a mai napig” – írja a továbbiakban ugyancsak Hóman Bálint, kiváló történészünk, említett munkájában.

És azóta mindig fényel és pompával ünnepli őt ezen a napon az egész ország népe, akár itthon, akár külföldön élnek magyarok. Más

Vallásos hazafi és hazafias katolikus volt, írja róla Serédi hercegprímás a Szent István emlékkönyv 4. oldalán. Mint ésszerűen vallásos ember, nem csak elméletileg fogadta el az Istentől kinyilatkoztatott hit- és erkölcsi igazságokat, hanem gyakorlatilag is: tehát azok szerint rendezte be magán-, családi és nyilvános életét, írja

Augusztus 20-án

népeknek is vannak történelmi nagyságai, más népeknek is vannak nemzeti hősei, de egy népnél se öltött oly vallásos színezetet, oly fontos tartalmat megünneplésük, mint nálunk az első szent királyé. „István királyt maga a magyar nép avatta szentté, mert... benne vélte feltalálni követésre méltó vallásos és nemzeti eszményét” – tanítja róla Hóman Bálint említett könyvének 312. oldalán.

Személyét mélyes hit, bensőséges, meleg vallásosság jellemezte, mert jól ismerte a kereszténységet. Tudatában volt, hogy Jézus a Megváltó, akinek földi élete, működése és kereszthalála az emberiség üdvösségét szolgálta. Hogy pedig népe is megismerje Jézust és üdvözüljön, ezért támogatta a kereszténység terjesztését, ezért kötelezte alattvalóit annak felvételére és gyakorlására.

ugyancsak egykori prímásunk a szent királyról írt emlékkönyvben, mivel hitből és észokokból tudta, hogy Isten tűzte ki a nemzetek célját. Nemzete javára csodálatos harmóniában gyakorolta mély, meggyőződéses katolikus vallását, soha senkitől felül nem múlt magyar hazafiságával.

Az Árpád-kor és Anjoukor a magyarság legendás hőroszát, a dinasztia családalapító és névadó hősét, a magyar nép szentséges apostolát, a nemzet mitikus törvényhozóját látta az első királyban, olvassuk Hóman Bálint említett könyvében, s ez az elgondolás és ez a felfogás nemcsak, hogy nem szűnt meg és később sem csökkent, hanem állandósult és ma is lobog minden hívő magyar lelkében, aki számára oly nagy jelentőségű Szent István emléke, s aki ugyanolyan lélekkel ünnepli ma is első szent kirá-

lyát, amilyenell ünnepelelék kortársai és ünnepelelék korának magyarjai.

Kelet és Nyugat határán

A mai magyarságnak nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy országalapító szent királyunk az egyetemes magyar gondolat és korszerű haladáseszme legnagyobb megzemélyesléőjeként került a magyar nemzet évszázados tisztelelének a központjába. Kilencszáz esztendő távlatából sem halványuló hatalmas egyénisége a Kelet és Nyugat határán mindegyre nehéz próbát álló „örök magyar” szimbóluma, s minden idők legnagyobb magyarja.

1038. augusztus 15-én püspökök, országnagyok, ispánok állták körül a haladókló Szent István ágyát. Elóttük felvette az utolsó kenetet, megáldozott és meghalt, jegyzi fel Pauler Gyula történetírónk A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt című történelmi munkájában a 77. oldalon.

Ezt a nagy magyart siratta halála napján egész Magyarország apraja és nagyja, fiatalja és vénje, gazdagja és szegénye. Ezt a nagy magyart ünnepelelé halála kilencszázadik évfordulóján az egész magyar nemzet. Ünnepeének intenzitása ma sem csökkent és augusztus 20-án ünnepeleléni fognak mindaddig, amíg magyar él a földön.

Íme az első magyar király, akinek erkölcsi értéke ma sem csökkent, s aki ma is, annyi idő után is, örök időkre is dísze a nemzetnek és példaképe minden idők uralkodóinak, államférfiainak és hatalmasságainak.

– R. K. E. –

A lapunk ugyan független közéleti lap, ez azonban nem jelenti azt, hogy a pártokról ne szóljon, hiszen a pártok közvetlenül testesítik meg a társadalom egyes rétegeinek érdekeit. Ennek megfelelően elkülönítve rendszeresen közöljük a különböző pártok véleményét, mindig ugyanazon a helyen, a 4-5. oldalon. A területünkön működő valamennyi párt helyi szervezetének publikációs lehetőséget biztosítunk.

Első alkalommal a munkanélküliségről, a munkanélküliek számára helyben teremthető lehetőségekről kértünk véleményt az itt működő nyolc párttól. Mindegyikük alkalmat kapott a rövid bemutatkozásra is. Ezzel hat szervezet élt is. A Vállalkozók Pártja elnézését kér az olvasótól, de a nyári szabadság miatt nem tudtak testületi véleményt nyilvánítani.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy az MDF lapzártálg nem válaszolt a szerkesztőség kérdésére.

Fidesz

A törökszentmiklósi Fidesz-csoport 1990. március 23-án alakult. Jelenleg húsz taggal működik. Vezetőket nem választottunk, a feladatokból mindenki idejéhez, tehetségéhez mérten veszi ki részét. Célnk a város kulturális életének támogatása, fellendítése, illetve az örök kontroll a mindig működő hatalom fölött. Most a helyhatósági választásokra készülünk.

Adminisztratív eszközökkel nem lehet megoldani a foglalkoztatás gondjait. A tisztességes segélyrendszer csak szültséges, de nem elégséges feltétel.

Indokolatlannak tartjuk a munkanélküli segélyre való jogosultság elbírálásánál a felmondással kilépetek megkülönböztetését. Jövedelemfenntartási szempontból elengedhetetlen bizonyos szociálpolitikai juttatások munkaviszonytól való függetlenítése. Meg kell teremteni a munkaerőpiaci helyzet értékelésének és prognosztizálásának információs rendszerét.

A munkanélküliek képzése, át-képzése és a felnőtt-továbbképzés a munkanélküliség kezelésének, illetve megelőzésének leghatékonyabb módja. A közmunka mai intézményét alapfokú, illetve szakmai képzéssel kell kiegészíteni.

Új munkahelyek teremtését elsősorban piacbarát eszközökkel kell ösztönözni, a munkanélküliség csökkentését vállalkozásélénkítő programmal célszerű egybe-kötni. Kisvállalkozók kiképzésére programot kell beindítani. Az üzletszerű vállalkozásoknak meg kell teremteni az alternatíváját, olyan nonprofit vállalkozásokkal, illetve az önkormányzatok által finanszírozott szolgáltatók szervezésével, amelyek a helyi szükségletek kielégítését szolgálják (óvoda, öreggondozás, gyermekékeztetés stb.). Ez is segítheti a foglalkoztatási gondok enyhítését. Ösztönözni kell a részmunkaidős foglalkoztatás elterjedését.

A pályakezdekők munkanélküliségének megelőzésére célszerű az alapfokú oktatás időbeli kiterjesz-

tése, és a közép- és felsőfokú oktatási intézményekben tanulók számának növelése.

A Fidesz törökszentmiklósi csoportja nevében

Galsi Zoltán

FKGP

A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt, mint azt Ön, tisztelt olvasó bizonyára tudja, történelmi párt. Törökszentmiklóson 1931-ben alakult meg a Független Kisgazdapárt helyi szervezete. Városunkban több mint 40 év után, 1989. november 4-én, harminckét taggal újította fel tevékenységét az FKGP. A párt jelenleg is az akkor megválasztott ideiglenes vezetőséggel működik, amelynek elnöke Pató Sándor, titkára pedig Dögei Imre. Taglétszámunk e sorok írásakor kettőszázötvenhárom fő, döntő többségük valamilyen módon kötődik a mezőgazdasághoz. Törökszentmiklóson az FKGP helyi szervezetén belül működik a „Független Ifjúság” szervezet, és jelenleg folyik a polgári tagozat megalakítása. Pártunk sikeresen szerepelt a tavaszi országgyűlési választásokon, a pártok közül az FKGP kapta városunkban a pártlistán a legtöbb szavazatot.

Tisztelt Olvasó! Az FKGP helyi szervezete továbbra is az Ön szolgálatára áll. Irodánkban (a volt Zeneiskola épületének emeletén) minden szerdán és szombaton 8-12 óráig ügyeletet tartunk. Vezetőségi üléseinket és taggyűléseinket a „Hunyadi-körben” minden héten szerdán 19 órától tartjuk. Taggyűléseink nyilvánosak, minden érdeklődőt szeretettel várunk. Az 1990. augusztus 6-i vezetőségi gyűlés határozata alapján a későbbiekben tizenhárom tagú elnökség irányítja a Törökszentmiklósi párt-szervezetünket.

Bort, bűzát, békességet – dolgozunk együtt érte!

Szegő János

A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt helyi szervezete alapszervezeti gyűlésen tárgyalta meg a foglalkoztatási gon-

dokat, a városbeli lehetőségeit a munkahelyteremtésnek. A vállalatvezetések elsőrendű feladatának jelölték meg a munkahelyek megőrzését.

A termelőszövetkezetek fennmaradását nem kifogásolja a Kisgazdapárt helyi szervezete, viszont versenyhelyzetet, mégpedig azonos feltételek melletti versenyhelyzetet szeretnének a magán-szektor és a nagyüzemek között. Követelik, hogy a térség ügyeibe minden tulajdonos beleszólhasson! A kisgazdák szerint a termelőszövetkezetek 16 ezer hektáros földterülete nagyobb lehetőséget biztosít az emberek foglalkoztatására, mint amit eddig kihasználtak. A mezőgazdasági termékek minél magasabb fokú feldolgozására gondolnak elsősorban. Húsfeldolgozó üzemet mindenképpen célszerűnek látnak alapítani.

Városunkban a legnagyobb foglalkoztatást biztosító lehetőségnek természetesen azt tartják, hogy sok ember kaphat földet ahhoz, hogy sok munkával önállóan vállalkozhasson. Az FKGP feladatának tekinti a gépbérletek megszervezését a másodállású kisgazdák részére, amivel segíteni szeretne ezek indulásánál, minél előbbi önállósá válásuk érdekében.

Elhangzott, hogy minden forradalomnak alapvető kérdése volt a múltban is, ezért jelenleg is annak tartják, hogy földreform, mégpedig sikeres földreform valósuljon meg. Ha a külföldi tőkés megveheti a gyárat, nem is túlkoltan azzal a céllal, hogy hasznot vigyen ki, akkor a magyar paraszt is megérdemli a földet! A műhelyek, házak visszaadása is újabb foglalkoztatási lehetőséget teremt. Aki otthagya a földjét, nem önszántából tette a múltban, hiszen sokan egyenesen a halált választották közülük inkább, s ezt nem szabad elfelejteni.

Az MDF kérdésünkre ugyan nem válaszolt, a pártoldalon az MDF-nek szánt helyet ezért egy a párthoz közel álló szerveződésk számára ajánlottuk fel. (A szerk.)

KKF

(Közép- és Kisvállalkozói Fórum)

Egyesültünk 1990 márciusában kezdett szerveződni, kezdeményezője az MDF, azon belül Olajos Csaba. Az egyesület célja a híd kiépítése a politikai és az üzleti élet között, mindkét fél kölcsönös előnyére. Az egyesületünknek tagja lehet minden vállalkozó, függetlenül szakmájától, működési területétől. Politikai követelmény nincs, de számítunk arra, hogy az MDF-fel ellenséges érzelmű vállalkozók nem ebbe az egyesületbe lépnek be! A tárgyalások útján – melyeket magyar és külföldi partnerekkel folytattunk – arra a következtetésre jutottunk, hogy az egyesület működése a következő területekre terjedhet ki.

A politikában befolyásos szervezetet akarunk. Erre minden esélyünk megvan, a külföldi partnerek elismernek minket. Véleményt alakítunk ki a vállalkozást érintő rendeletekről, törvényekről, lehetőleg még életbe lépésük előtt. Pénzügyi lehetőségeinkről elgőggen alternatív megoldásokat dolgozunk ki, szakmai vitákat kezdeményezünk. A politika kialakítása természetesen a kereskedők, az iparosok, a szolgáltatók dolga, a Vállalkozói Fórum csak egy lehetőség az érdekek összehangolására, a vélemények cseréjére. Szeretnénk, ha a Vállalkozói Fórum anyagilag támogatni tudná a pártot a jövőben.

Az üzleti kapcsolatok létrejöttében, ápolásában kívánunk segíteni. E célra országos klubhálózat létrehozása a legcélszerűbb. Taglétszámunk erőteljes növekedése esetén létrehozunk az országos információs hálózatot számítógépekkel, naprakész adatokkal, ehhez igen kedvező külföldi és magyar lehetőségek vannak. Elképzelhető, hogy a Vállalkozói Fórum is gazdálkodni fog; felmerült a lapvásárlás is, de ezekről és a tagdíjról az első országos gyűlés fog dönteni. Érdeklődés és bővebb felvilágosítás: Törökszentmiklós, Kossuth tér 6. MDF iroda, Balogh József, szerda 10-12, szombat 8-10 óráig.

Balogh József

MSZP

A Szocialista Párt helyi szervezete 1989. december 3-án alakult. A helyi szervezetet ötfős elnökség vezeti, elnöke Szőke András. A városi iroda a volt pártház udvarán működik. Minden szerdán 17 és 19 óra között tart ügyeletet. Helyi szervezetünk természetesen gondolkodik országos politikai kérdésekről is, de rendkívül fontosnak tartja, hogy a város lakói ne csak lakóhelyüknek, hanem megélhetési helyüknek is tekinthessék ezt a települést. Ennek érdekében az országos gazdaságpolitikának kell az első lépéseket megtenni, de úgy véljük, hogy helyben sem kell ölbe tett kézzel arra várnunk, hogy majd csak jön felülről valami.

A „szocialista piacgazdaság” meghatározó kritériumaiból még alig körvonalazódott valami. A foglalkoztatási feszültség, a munkanélküliség azonban nem állt és nem áll meg a város, illetve a környező települések határánál. Kezelhető-e települési méretekben a munkanélküliség, milyen esélyeink vannak ebben a térségben? A munkanélküliek száma a közeljövőben többszörösére nőhet a következő okok miatt. A munkanélküliség helyi, önkormányzati kezelésének csak teljesen új szemléletű megközelítésben van esélye. Nem maradhat fenn az a költségvetési politika, amely teljes egészében összegyűjti a helyben képződő gazdálkodói jövedelmeket és többlepcsoport újraelosztási csatornákon csöpögtet belőle vissza. (Fokozottan hátrányos helyzetben vagyunk a jelentős számú, „nem helyi központi” gazdálkodó szervezet miatt.)

Valós önkormányzati tulajdon, önkormányzati vagyon nélkül nem lehet esély a „polgárok” munkaalkalmának bővítésére. Az önkormányzat a helyi infrastruktúra vállalkozásra alkalmassá tételében vállaljon szerepet.

Nem hihetünk abban, hogy a munkanélkülivé váló „kényszer-vállalkozók” valamennyien sikeresek lesznek. Lényegesen nagyobb lehetőség van a meglévő vállalkozások és „vállalkozáscsírák” önejlődésében, az előttük tornyosodó mesterséges korlátok lebontásában.

A helyi önkormányzatnak el kell hinnie, hogy a település csak úgy gyarapodhat, ha polgárainak egyre növekvő hányada „tollasodik”, növeli jövedelmét.

A munkanélküliek, a szociálisan leszakadók gondjait racionális önkormányzati magatartással részben kezelhetők.

Szőke András

MSZDP

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt helyi alapszervezete 1989 őszén alakult meg. Vezetősége háromtagú. Az alapszervezet irodája a régi zeneiskola emeletén található. A tavaszi parlamenti választásokon képviselőjelöltünk, Mezei Imréné érte el a Magyarországi Szociáldemokrata Párt képviselői közül abszolút sorrendben a második legjobb eredményt, 9,7 % szavazatot szerzett a választási körzetben.

Eddigi tevékenységünkben kiemeltnék a kamatadó elleni aláírásgyűjtő akciónkat, a művelődési házzal közösen szervezett „Gyermekünkért” sorozatot és a kisnyugdíjasok támogatására indított rendkívüli nyugdíjemelést segítő akciónkat, valamint az egyházzal közösen rendezett magányos öregek karácsonyát.

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt a bérből és fizetésből élő emberek pártja, munkáspárt. A jelenlegi társadalmi, gazdasági átalakulás éppen ezt a réteget sújtja leginkább. Veszélyeztetve a munkahelyeket, perifériára sodorja a kisembereket. Pártunk célja: minél több új munkahely teremtése.

Meg kell teremteni a tulajdonreform során a dolgozói részvénnyvásárlás lehetőségét. Ez a mezőgazdaságban is elodázhatatlan. Elő kell segíteni az életképes családi gazdaságok létrejöttét. Támogatjuk a parasztok önkéntes társulásait szöveteiket. Aparasztágnak minden esetben helyi szinten kell döntenie önmagának, hogy milyen módon kíván gazdálkodni.

Aktív állami munkaerőpolitikát sürgetünk, amely nem elégszik meg a veszteségtermelő munkahelyek megszüntetésével, hanem átképzéssel, továbbképzéssel, a más térségekbe való elköltözésnek a lakásmobilitás csatornáin keresztül való támogatásával segítségére siet a munkahelyét elvesztő dolgozóknak.

Meggyőződésünk szerint átfogó bérreform nélkül gazdaságunk nem állítható talpra. Tisztességes munkanélküli segélyezési rendszert kell kidolgozni, különös tekintettel az elhelyezkedni nem tudó pályakezdőkre.

Helyi szinten az önkormányzati tulajdon alapján, azok vállalkozásként való, esetleg nonprofit üzemeltetésével teremthetők új munkalehetőségek. Városunkban a szolgáltatások, különösen az idegenforgalmi jellegűek fejlesztésére látunk lehetőséget. Támogatásra ajánljuk az új önkormányzatnak különösen a hírközlés területét, és

természetesen a mezőgazdasági termékek feldolgozásának területét.

Az önálló vállalkozások támogatása, adókedvezményekkel, valószínűleg nemcsak a külföldi, hanem a helyi vállalkozókat is serkentené munkahelyteremtésre. Meg kell keresni ennek a lehetőségeit is az új önkormányzatnak.

SZDSZ

Az SZDSZ helyi szervezete 1990 január végén alakult meg. A szervezetnek jó kapcsolatai vannak más demokratikus szervezetekkel. Alapcél, hogy a város életében részt vevő bármely intézménnyel, szervezettel konstruktív kapcsolatokat tartsunk fenn, és minden tevékenységünk a régi típusú hatalmi rend lebontásán – érteve ezen ennek túlhaladott személyi és szervezeti konstrukcióit –, illetve a város polgárainak érdekében felépítendő új struktúra kialakításán alapszik. Ügyvivőnk Kakuk Imre és Sántha Albert. Minden szimpatizánst és érdeklődőt tisztelettel fogadunk keddenként a Kossuth téri (rég. Zeneiskola) SZDSZ irodában 18 órától.

H. Tóth Ferenc

Kezelhetőnek, s már középtávon is megoldhatónak tartjuk a munkanélküliség problémáját – a jelenlegi körülmények között. Persze az, hogy végül is „mi lesz”, ez a szeptemberi önkormányzati választások függvénye, illetve az ország általános gazdasági állapotától, helyzetétől is behatárolt. Konkrétan: már a közeljövőben számolni lehet a jelenlegi munkanélküli létszám (kb. 180 fő) meghat. nyolcszorosodására. Magát a munkanélküli segélyt nem tekintjük megoldásnak, csak egy kikerülhetetlenül szükséges tüneti kezelésként, ami csak enyhíti a feszültségeket, de az alapproblémát nem oldja meg. Önkormányzati szinten a megoldás egyik lehetősége az olcsó földbérlet a tartósan munkanélküliek számára (az örökös váltság lehetőségét sem kizárva), a piacépes mezőgazdasági vállalkozások kedvezményes önkormányzati hiteltámogatása, s ugyanezt kiterjeszteni azokra a vállalkozókra, akik helyi alapadottságokra építenek, ill. hiányzó infrastrukturális gondokat enyhítenek. Valószínű, hogy kedvezőbb adókönyvetben a jelenlegi 222 főállású, 113 mellékfoglalkozású és a 74 nyugdíj mellett dolgozó kispáros legalább tovább 1-2 főt tudna foglalkoztatni, mint ahogy a kereskedelemben tevékenykedő 160 vállalkozó is minimum további 80 főt alkalmazna. Ez döntően

az önkormányzat hatáskörébe tartozó (tartozandó) adókezelésben múlik.

Távlatilag számítunk – és tervezzük – az idegenforgalomra, melynek bázisát a szenttamási kasszeta, a gyógyjellegű víz, s a Tisza közelsége adja. Igaz, bármiféle ilyen célú beruházás többszörösen meghaladja az önkormányzat lehetőségeit, s csak nagyon ügyes, rugalmas menedzseri tevékenységgel képzelhető el bármiféle megoldás, viszont a megvalósulás – közvetve és közvetlenül – egy régi foglalkoztatási gondjait enyhítheti.

Kakuk Imre

MSZMP

A marxista eszméhez hű párttagjainkkal 1989. december 11-én városunkban is létrehoztuk az MSZMP-t. Taglétszámunk jelenleg közel száz fő. A tagság összetétele munkás, paraszt, értelmiségi és egyéb foglalkozású, valamint nyugdíjasok. Szervezetünk a megújult MSZMP, ami azért nevezhető így, mert tagjai teljesen mentesek az elmúlt évtizedekben elkövetett bűnöktől.

Elutasítjuk a szellemi és politikai magatartást, amely magát baloldali jelszavakba álcázva valójában a tőkés renddel mint kizárólagos és egyedüli alternatívával való kiegyezésre kívánja rábírnunk a társadalmunkat.

Vállaljuk a magyar baloldali mozgalmak valamennyi haladó szellemi és politikai hagyományát.

Harcolunk a magyar alkotmány alapján a demokrácia következetes megvalósításáért.

Alapelvünk, hogy mindenképpen meg kell előzni vagy akadályozni a munkanélküliség tovább fokozódását. Ezt leginkább a területünkön lévő ipari és mezőgazdasági nagyüzemek ésszerű átalakításával lehet elsősorban elérni.

Támogatunk minden a gazdaságosságát elősegítő elgondolást, átalakítást. Ellene vagyunk minden ésszerűtlen átalakításnak, netalán a közös vagyon kiárusításának, ami a munkanélküliség fokozódásához, a lakosság elszegényedéséhez, a szociális, kulturális és egészségügyi helyzet rosszabbodásához vezet. Elvi és politikai szempontból támogatunk minden olyan kezdeményezést, ami megállítja a lakosság életszínvonalának további csökkenését.

MSZMP városi vezetősége
Fejlesztés Ferenc

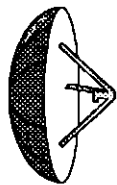
Az oldalpárt összeállította:

Török András

Sok még a kérdőjel

A helybeli Finommechanikai Vállalatról, amelyet ma – bár kevesen tudják – hivatalosan Radar Kft.-nek neveznek, nagyon sok szóbeszéd kering. Szóbeszéd, mert konkrétummal senki sem akar, vagy nem tud szolgálni, és az állítások mögött nincsenek tények. Kevesek vagy sokak számára – ezt bizonyossággal nem lehet tudni – mindenképpen neuralgikus pont. Azt, hogy régen ez a cég mitől és hogyan működött, mit csinált, ma már talán nem is lehet, de főleg nem érdemes kutatni. Most a jelen a fontos. Az, hogy a mai viszonyok között hol tart ez a vállalat, mik a tervei, lehetőségei és a munkanélküliség fenyegette helyzetben tud-e az embereknek nyújtani segítséget. Ezekről kérdeztem a közelmúltban kinevezett fiatal igazgatót, Varga Kálmánt.

– Igazgató úr, a Finommechanikáról többen azt

„Nagyfrekvencián” a Radar

gondolták, hogy ez az intézmény a volt pártállam és főleg a honvédség által fenntartott monstrum, amely csak arra volt jó, hogy sok ember szépen megéljen belőle. Termékel eladhatatlanok, korszerűtlenek. Vegetál, gyárt néhány radart és egyebeket. Rádásul ki tudja, milyen pénzen új üzemet építtetett, amelyben olyan ckket állít elő, melyeket Nyugat-Európában már tíz évvel ezelőtt elavultnak tartottak.

– Örülünk, hogy a meginduló helyi lap első számában lehetőségem lesz a félreértések tisztázására. Igaz, jobban szerettem volna, ha erre a beszélgetésre néhány hét múlva kerül sor, mert sokkal több kész ténnyel tudtam volna szolgálni. Jelen pillanatban sok minden csak kialakulóban van, amelyekről remélem

– de azt nagyon –, hogy megvalósulnak. Azt azonban mindenképpen tisztázni kell, hogy az FMV-rég nem tartozott a honvédség alárendeltségébe. Mindig is közvetlen nyereségérdekeltségű vállalat volt és így többek között természetesen a honvédséggel is voltak üzleti kapcsolatai. De mindig az Ipari Minisztérium felügyelete alatt állt, máig is oda tartozik.

– Elnézést, de olyan pletyka járja, hogy a cég pillanatnyilag egyszemélyes káféfé.

– Attól függ, mit nevezünk egy személynél. Ha egy személynél értjük a budapesti FMV-t, amelyik alapítója és tulajdonosa a vállalatnak, akkor stimmel a dolog. Ugyanis ebből válna ki a helyi gyár Radar Kft. néven. Az alapítást épp az indokolta, hogy a korábbi nagy szervezet életképesnek ítélt területei talpon maradhassanak.

– És mi a helyzet az állítólag eladhatatlan termékekkel?

– Ebben az az igazság, hogy a mi termékeink bizonyos szempontból valóban elavultak. De azt külön hangsúlyozom, hogy bizonyos szempontból. Nem olyanok, mint a csúcstechnikát bemutató hatásvadász amerikai filmekben láthatók, de ezekre a termékekre is van kereslet. Ugyanis ezek a termékek üzembiztosak, megbízhatóak, nagyon sok részén a világnak ma is tökéletesen megfelelnek. És rádásul van rá piacunk is. Az mindenképp be kellene látni, hogy az ország teherbíró képessége az általunk előállított termékek korszerűsítésére nem tud lehetőséget biztosítani. Sajnos csak a részegységek szintjén lehet modernizálni. De természetes, hogy mi sem ebben látjuk a jövőt, de a jelenlegi piaci viszonyok bizonytalanok még, senki sem tudja, mire számíthat.

– Akkor miben bízik a kft.?

– Például abban a bizonyos előzőekben említett új üzemszervezésben. Mert nem igaz, hogy korszerűtlen. A fémek felületi kezelésére többféle eljárás is létezik. Ezek közül egyik a galvanizálás, amit mi az üzemszervezésben végzünk. Ez részben automatizált számítógéppel vezérelt részleg, amely olyan technológiával működik és olyan végeredményt ad, amelyet Nyugat-Európában bárhol el lehet adni. A baj az, hogy az eljárás drágább, mint a más jellegűek, amelyeket csak megfelelő üzletpolitikával lehet ellensúlyozni.

– Ha ez tudott, akkor miért nem lehet olcsóbban előállítani?

– Többek között azért, mert szigorúan betartottuk a környezetvédelmi előírásokat.

– Mit jelent ez tulajdonképpen?

– Először is az, hogy olyan technológiai felszereléseket kellett kialakítani, amelyek megakadályozzák a különféle mérgező és szennyező anyagok levegőbe jutását. Másrészt kellett a galvanizásem tetejére egy teraszt építeni, amely megakadályozza, hogy a térségbe nagyfrekvencia-sugárzás kerüljön. Az igaz, hogy ennek a szükségessége vitatható, mert a korábbi mérések nem indokolták. De megcsináltuk – tetemes többletköltséget vállalva – a lakosság biztonsági érzetének fokozása miatt. Persze tudjuk, hogy fenntartások lesznek az új létesítmény jelentőségét illetően. Mégis vállaltuk, hogy később vád ne érhesse bennünket.

– Hogy látja, van-e a kft.-nek jövője?

– A jövőbe senki nem lát, pillanatnyilag a gazdasági folyamatok kiszámíthatatlanok. De meggyőződésem, hogy az elkövetkező években sikeres termék-szerkezet-váltást hajtunk végre. Biztató tárgyalásaink vannak nyugati relációjú bémunkákat illetően. Pályázatot nyújtottunk be egy nagyobb volumenű fejlesztés megvalósítására. Sok még a kérdőjel. De optimista vagyok. Ha nem bíznék a sikerben, akkor el sem fogadtam volna ezt a beosztást.

Pásztor Gábor

A témával kapcsolatban ezúttal a kft. vezetője fejtette ki véleményét. A későbbiekben mások – esetleg eltérő – álláspontjának is szívesen helyet adunk.

(A szerk.)

Lehűtött kedélyekkel

PRIVATIZÁCIÓ ALULNÉZETBŐL

A lapokat Jászberényben keverik

Talán nem túlzás azt állítani, hogy manapság az egész magyar gazdaság a megváltó privatizációra vár. A Jászberényi Hűtőgépgyár előrehaladott tárgyalásokat folytat a svéd Elektrolux céggel. Vajon mi látszik azok szemszögéből, akik egy-egy hírfoszlány alapján tájékozódhatnak csak, a sorsukat esetleg ugyancsak és alapvetően befolyásoló tárgyalásokról? Erre is támpontot ad a törökszentmiklósi telep-helyvezetővel, Reiff Aladárral folytatott beszélgetés.

– Önök 1986 óta leányvállalati formában dolgoznak. Mennyire és milyen módon függetlenek az anyavállalattól?

– A mi esetünkben, amikor is vállalat alapított vállalatot, tehát létünk nem állami vagy tanácsi elhatározás eredménye, minden feladat ránk hárul a piacutatástól a termelés megszervezésén át a kötelező nyereségesség biztosításáig. Az ehhez szükséges összes körülményt mi alakítottuk ki. A mai helyzetben a leányvállalatunk – aminek Budapesten van a központja – vezetőjének kinevezésén és a befizetendő nyereséghányad megállapításán túl a Jászberényi Hűtőgépgyár semmibe nem szól bele.

– Mekkora a cégük létszáma?

– A teljes létszám 330 fő, ennek egyharmada dolgozik itt Törökszentmiklóson.

– Technológiai szempontból Önöknek milyen kapcsolatuk van a jászberényi törösgyárral?

– Termékeink már korábban is és alapvetően különböztek az anyavállalat termékeitől. Ez technológiai és funkcionális értelemben is igaz. Ebből adódóan jelenleg is teljesen függetlenek vagyunk, mert ugyan hűtőiparon belül, de más jellegű berendezéseket állítunk elő. Ezek hűtőházak, klímaberendezések, áruházak, esetleg szállodák, kereskedelmi egységek, vagy ipari technológiai hűtőberendezések alkotórészei, fűdarabjai. Az itt gyártott fűdarabokat aztán másik egységünk építi egységes rendszerbe, az adott technológiába.

– Önöknek – bár egy végrehajtott üzemből van szó – van-e önálló exportlehetőségük, esetleg termékük is?

– Az utóbbi két évben fejlesztettünk ki egy olyan terméket, ami valóban exportképes, és jól megy a nyugat-európai piacon. Az ALCO cég megrendelésére hűtőkörfolyamatokba építhető freon szűrőházakat. Nagyon magas technikai szintet követel tőlünk, ennek eleget tudunk tenni, és egyre növekszik a megrendeléseink száma.

– Gondolom, hogy a most folyó privatizációs tárgyalások Önöket is érintik, hiszen az exportjukból is befolyó nyereséget jelenleg az alapító jászberényi vállalatnak fizetik be, ám ha az üzletbe más tulajdonos is beszáll, akkor ő is érdekelt lesz a kapcsolatban. Én itt konkrétan az Elektrolux nevű svéd céggel folyó tárgyalásokra gondolok.

– Nézze, tény, hogy az alapítás fejében ma az adózott nyereségünk 30 százalékát tényleg befizetjük Jászberénynek. Az is valószínű, hogy igényt tart ránk is a tőkés partner, ám őszintén megmondom, nagyon kevés konkrétumot tudok arról, hogy hogyan állnak a tárgyalások. A svédek már jártak itt is, azonban csak hírfoszlányok jutottak el hozzám, mint például az, hogy komzignációs raktárként jönne számításba Törökszentmiklós, pontosabban a telephelyünk. Én mégis bízom abban, hogy az a termékcsalád, aminek valójában része a már említett freon szűrőház, és amit bővíteni áll módunkban, érdekelni fogja a svédeket, hiszen a működő tőke logikájának mondana ellent, ha a mostani helyzetünket figyelmen kívül hagyná. De az is realitás, hogy a nagy falat számára Jászberény, az ottani nagy hűtőgépgyár.

– S ön, mint ennek a kisebb falatnak az egyik vezetője, várja a privatizációt?

– Természetesen. Olyannyira, hogy már volt időszak, amikor attól tartottam, hogy kimaradunk belőle. De aztán, amikor felröppentek a hírek – nem csak az Elektroluxról, de más cégekről is –, akkor valami remény azért ébredt bennem, hogy mi is tudunk egy nagyobbat lépni, méghozzá előre.

– De mint mondta, a svédek Önökkel kapcsolatos igazi szándékát még nem tudják.

– Sajnos nem. S e bizonytalansági tényező miatt nem tudom megmondani, hogy tényleg jól, vagy éppen kellemtelenségét hoz ez számunkra. Nekünk ugyanis vannak aduink, de a kártyát máshol osztják.

Szilas Péter

Erdélyiek Törökszentmiklóson

Vendéglátó a Miklós táncegyüttes

Erdélyből, Déváról érkezett fiatalok egy csoportja volt városunk vendége az előző hónapban. Napjaik színesen, de nagyon kemény munkával teltek el. A vendéglátás előzményeiről és programjukról a káptalanfűredi gyermektáborban – ahol idejük java részét töltötték – beszélgetünk a két vezetővel, Kőszegi Irén tanárnővel és Kajár Ildikó vegyész-művelővel.

– A történet ott kezdődött – kezdi Irén néni –, hogy januárban a Miklós Táncegyüttes Déván is vendégszerepelt. Az előadás utáni baráti beszélgetés közben szóba került, hogy nálunk, a helyi, magyar anyanyelvű középiskolában is működik egy műkedvelő szinten táncscsoport, de sajnos kevés a magyarországi népművészeti anyagunk. A szép estét azzal zártuk, hogy tartjuk a kapcsolatot a későbbiekben is.

– Hogyan lett ebből az elhatározásból kétételes magyarországi vendégeskedés?

– Az szinte hihetetlen. Ez az emberség, az összefogás csodálatos példája. A Miklós Táncegyüttes meghívót küldött kétételes néptáncoktatási tábora, erre az anyagi feltételek nagy részét a Vöröskereszt biztosította. Helyet itt, Káptalanfűreden a Hunyadi úti Általános Iskola gyermektáborra adott, az RMDSZ pedig az utazáshoz rendelkezésünkre bocsátotta a Vas megyétől ajándékba kapott buszt. Mikor minden összejött, útnak indulhatunk a tízenyolc, táncútdás alapján kiválasztott középiskolás fiúval és lánnyal.

– Miből állt a program?

– Törökszentmiklóson nagy szeretettel fogadtak bennünket. Az itteni családoknál laktunk. Legkedvesebb élményünk egy velük közösen eltöltött este volt a Tisza partján táborozással, főzéssel. Innen indultunk a balatoni táborba. Útközben megnéztük Budapestet. Megcsodálunk a Parlamentet, a Várat. Jártunk a veszprémi állatkertben is. S most itt vagyunk Káptalanfűreden.

– Látom, éppen folyik a munka. Szól a népzene, útemeznek a csizmák, forognak a lányok.

– Bizony munka folyik – ezt már Kajár Ildikó, a

Gál András és felesége a néptánc művész szépeivel avatja be a vendégeket. Fotó: M. J.

dévai táncosok szakmai vezetője mondja –, még hozzá nem is akármilyen. A miklósi művelődési központ – amely szíve, lelke volt az utazás megszervezésének – táncpedagógusai igen kemény tempót diktáltak. Gál András és felesége nem kímélik magukat, de minket sem pátyolgtak. Nagyon igényesek. Gyakran 5-6 órát is próbálunk naponta. Hamar kiderült, hogy a gyerekek jól bírják a gyűrődést, nagyon szeretik, amit csinálnak. Most éppen a somogyi botolót és a karikázót tanuljuk. Pihenésként videóról ismerkedünk a különböző tájak népzenejével, táncával. Én magam is nagyon sokat tanulok.

– Azért csak van egy kis lazítás?

– Hát persze. Csak-csak akad idő a strandolásra is. Látja, éppen vége a próbának, és rohannak máris a fürdőruháért. Csak az a kár, hogy gyorsan telik az idő, nem maradhatunk tovább.

A két nevelő indul a gyerekekkel, elkészítjük. A táborvezető utánuk nézve szomorkásan jegyzi meg: – Bizony kár, hogy menniük kell. Olyan tisztességűdő gyerekek. S mennyi gyönyörű népdalt, népballedt tudnak. Sokkal többet, mint mi itthon.

Nem tudok mit válaszolni, csak nézek utánuk.

– Pásztor –

A cigánylány jóslata (horoszkóp) Szűz

AUGUSZTUS 24-SZEPTEMBER 23.

Önre az élelnek értelem, jó felfogóképesség, beszéd- és íráskészség a jellemző. Racionális, gyakorlatias, az ész és nem az érzelem dominál tetteiben. Kíváló az aprólékos munkák kivitelezésére. Különös tehetősége van a megfigyelésre, elemzésre, tudományos kutató munkára. Munkamódszerére a gyűjtögetés, hangyaszorgalom jellemző. Mindkét lábával a földön áll, mindig a látható és fogható dolgokhoz tartja magát. Igen gyakorlatias. Óvatos, előrelátó, alapos, de sokszor emiatt elveszti a lényeges dolgokra összpontosítandó figyelmét.

Nagy az alkalmazkodóképessége és az önuralma, jó a felfogóképessége és az emlékezőtehetsége. Könyvmoly típus. Igen jó a nyelvtérzke. Az állatok közt az Ön jegyében születettek a legműveltebbek. Sok az irodalmár, kereskedelmi szakember közöttük. Igen fejlett a kritikai érzéke. Sokat ad környezetére és magára. Jólöltözött, tiszta, pedáns s ezt másoktól is elvárja. Tisztaságmániája már-már beteges. Ön az asszonyom, uram, aki szővateszi, ha valakinek piszkos a kőrme. Jó házigazda, süt, főz, szívesen van a konyhában. Imád új recepteket kipróbálni. Jó csalápanyák, családapák válnak belőlük, számitani lehet mindenben rájuk. Betegség hajlama emésztési zavarok és neurózis. Szerencsenapja a szerda. Ha társat, barátot keres a Bika és a Bak típusok a legmegfelelőbbek. Uralkodó bolygója a Merkúr, az íráskészség, tolvajlás, kereskedés istene. Az emlékezőtehetséget, a jó írás- és kifejezőkészséget bontakoztatja ki. Az Ön mottója továbbra is „én elemzem”.

A Városi Művelődési Központban 1990. augusztus 17-én 19-től 02 óráig Ilona bál.

Tánczene, bálkirálynő-választás,
tombola, büfé, tánc.
Belépő: 160 forint.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Városi Művelődési Központ szabadtéri programja (az udvari) augusztus 20-án

14-től Játszóház
Népi gyermekjátékok készítése
16-tól A Miklós Néptáncegyüttes műsora
17-től Táncház
18-tól 22 óráig Tini diszkó
Büfé
Vásár
A Nektár Művész szakcsoport mézet és méhészkeleket árusít.
Várjuk a Jelentkezőket a Városi Művelődési Központ tanfolyamaira
– német- és angol nyelvtanfolyam gyermek- és felnőttek részére;
– óvodások és kisiskolások részére balantanfolyam;
– Burda – szabás-varrás tanfolyam;
– kéziszővő tanfolyam.
Jelentkezési határidő: 1990. szeptember 20.
Részletes felvilágosítás a 13-as telefonon vagy személyesen.

Az anyag nem vész el Lenin átalakul?

*Beszélgetés Pató Rózával,
az utolsó magyarországi
Lenin-szobor alkotójával*

Pató Róza szobrászművész nemcsak köztéri alkotásaival van jelen Törökszentmiklóson, igen gyakran megfordul a városban. A nyáron például a napközi tábortanulóit istápolta, avatta be a művészet rejtelmeibe.

– Mi köti Törökszentmiklóshoz – kérdeztem a tábor fái alatt?

– Először is a születésem, a rokonaim, akikhez gyakran eljövök, és hát egyáltalán az a föld, amiből kinőttem.

– Úgy tudom, hogy hamarosan egy új szobrárt fogják itt a városban fölavatni, mégpedig a Fáy lakótelepen?

– A hír az igaz, az OTP megyei igazgatója megkezdte, hogy szeretne Törökszentmiklóson egy Fáy András portrét a lakótelepen felállítani. A szobrot el is készítettem, bronz portré kőtalapzaton, s ősszel a világtakarékossági napon lesz az avatása.

– Szobraival máshol is találkozhatunk. Szenttamáson egy versenylovat, a Turbót mintázta meg életnagyságban és az SZTK előtt is van egy szobra: anya gyermekével, ugyanakkor van egy szobra, ami nincs. Az elmúlt időszak politikai változásai elmozdították a Lenin-szobrot a talapzatról. A művész hogyan éli meg, hogy egy köztérre szánt szobrárt most valahol egy lerakatban őrzik?

– Minden komak megvan a maga dívatja, társadalmi rendje, és aszerint adják a feladatokat az alkotóknak. Abban az időben, amikor ez készült, akkor még

a fennálló rend hitte, hogy megdönthetetlen. Az utolsó pillanatban csináltam én ezt a szobrot.

Senki sem tudhatta előre, mert olyan szilárdan hitték az elmúlt rend vezetői, hogy az a helyes, jó feladat, amit adtak. Persze azóta sok minden alapvetően megváltozott. Az ember az új eszméket elfogadja, ami emberi, ami a társadalmat felemeli, azt most is kész vagyok ábrázolni.

– Elvileg mint a szobor alkotója jogot formálhatna a műre, hiszen most úgy sem kell senkinek.

– Én arra a műre jogot már nem formálhatok, az a városé, legfeljebb abból az anyagból lehetne olyan szobrot fölállítani, amit valóban az itt élő emberek akarata alapján készítenék el. Szívesen ajánlám, bár a szobrászok nem szokták a műüket megsemmisíteni, én hajlandó lennék ebből az anyagból egy olyan szobrot készíteni, ami minden tekintetben megfelelné a város polgárainak.

A mű és az alkotó is pihen

ÁLDÁS VAGY ÁTOK?

A Tisza-partok igazgyöngye: Tiszapüspöki

A Tisza Jász-Nagykun-Szolnok megyei szakaszán kevés olyan természeti szépséggel megáldott terület van, mint éppen Tiszapüspöki környékén. Ezt viszonylag gyorsan felfedezték az emberek, és mára már eljutottunk oda, hogy a Tisza-parti rész csaknem egy önálló kis üdülőfaluvá nőtte ki magát. Azt hiszem azonban, hogy nem mindig fenékig tejfel egy ilyen üdülőfalut irányítani, igazgatni, éppen a sajátos problémák, no és természetesen a mindenhol jelentkező pénzügyi hiány miatt. Ezekről a kérdésekről váltottunk szót *Tótok Sándorral*, Tiszapüspöki Községi Tanácsának elnökével.

– Elnök úr! Mit jelent Tiszapüspöki számára ez a Tisza-part? Áldás vagy átok?

– Is-is. Áldás abból a szempontból, hogy a község jövőjét, fellendülését a lehetőségét látjuk ebben a területben. Mindenképpen hozzájárul már most is a község népességmegtartó képességéhez. Ezért is tesszük meg minden lehetséges dolgot ennek a területnek a fejlesztéséért, megóvásáért, a nyugodt, kulturált pihenés, kikapcsolódás feltételeinek megteremtéséért. Átok annyiból, hogy a pénzügyi lehetőségek beszűkülése egyre nehezebbé teszi ezen igények pénzügyi fedezetének a biztosítását.

– Mit kell tudni tulajdonképpen erről a területről azon túl, hogy gyönyörű?

– Az ezerkilencszázhetvenes évek elején indult ennek a horgászfalunak a megépítése. Az első „honfoglalók” a Szolnoki Munkás Horgászegyesület régi tagjai voltak. Az ezt követő parcellázások során sok család jutott itt telekhez. Jelenleg mintegy százharminc üdülő van a területen, amelynek döntő többsége személyi tulajdonú, de van 16 vállalati üdülő is.

– Területileg van-e továbbfejlesztési lehetőség, várhatók-e újabb parcellázások?

– A környezet- és tájvédelem nehezíti ennek a kérdésnek a megoldását. Az 1984-ben elkészült távlati fejlesztési tervben a hozzáértő szakemberek az előzőkre hivatkozva nem engedélyezték a további bővítést. Mi természetesen nem adjuk fel elképzeléseinket.

Szeretnénk, ha elkészülne a község külterületi rendezési terve, amely szerves egységet képezne a belső területek fejlesztésével is, és ebben az esetben talán fel lehetne tártani olyan területeket, amelyek alkalmasak lehetnének újabb üdülők létrehozására, sőt nem teljesen kizárt annak a lehetősége sem, hogy egy teljesen új üdülőfalut megépítésére kerüljön sor. Hangsúlyozom azonban, hogy ezek megvalósulásához nagyon sok feltétel együtletére van, lesz szükség.

– Milyen az üdülőterület jelenlegi közművesítettsége?

– Gyakorlatilag teljesen közművesített. Szilárd burkolatú út vezet a községből a területre, a nyári hónapokban rendszeres autóbusszközlekedéssel. A víz és a villany biztosított, 1985 óta már nemcsak az üdülőfaluban, hanem a strand területén is. Természetesen ez hozzájárult a strandolók kulturált ellátásának a biztosításához is. Egyébként az üdülőfaluban a Törökszentmiklós és Vidéke Áfész üzemeltet egy büfét, amely a szórakozáson túl hivatott az élelmiszerellátást segítésére is, természetesen a községben lévő üzletekkel egyetemben. Időnként diszkókat is rendeznek ebben az egységben. Az üdülő, illetve a strand területén magán vendéglátó és kereskedő egységekkel tudjuk a vendégeink ellátását biztosítani. Nagy felelősség ezt problémák nélkül megoldani, hiszen egy igazi kánikulai hétvégén ezek érkeznek ide. Magától értetődik az is,

hogy az ellátásnak olyannak kell lennie, hogy a község lakóit az üdülők felvásárlása ne zavarhassa. És sikerült az oly régóta áhított nyilvános telefonkiszárat is üzembe helyezni, így nem lehet panasz a közművesítettségre. Ami vitára okot ad, az a kommunális hulladékok elszállítása, elszállíttatása, de már ebben a kérdésben is közelítünk az üdülőtulajdonosokkal a konszenzus felé.

– Van-e arra lehetőség, hogy belátható időn belül valóban, közigazgatási szempontból is üdülőfaluként működjön ez az üdülőterület, mivel abban az esetben a továbbfejlesztési esélyek is növekednének?

– Örülünk, ha megvalósulna, de erre törvényi lehetőség nincs egyelőre, mert az üdülőterületnek nincs állandó lakosa. Az minden további nélkül el tudnám vizont képzelni, hogy valamilyen önkormányzati formában üzemeljenek. Ez lehetne esetleg üdülőszövetkezet, vagy jogilag rendezhető más társasági forma is. Bízunk benne, hogy a Tisza-part által kínált igen kedvező feltételeket a jövőben még hatékonyabb formában fogjuk kihasználni, és akkor ta-

Nyári tiszapüspöki hangulat. Fotó: M. J.

Szétválásról szavazva

A július végén tartott tanácsülés nagy vitát kiváltó napirendi pontja volt, hogy hogyan működjön tovább az Általános Művelődési Intézmény. Az intézmény igazgatójának irányításával közös szervezeti egységben van az általános iskola, az óvoda és 1982-től a klubkönyvtár. A múlt év végén jelent meg az a rendelet, amely lehetőséget ad oktatási és közművelődési intézmények összevonására, illetve szétválására.

A tanácsülésen elhangzottakról Nagy Mihályné, a Községi Tanács titkára adott tájékoztatást. Elmondta, hogy az ÁMI igazgatójának kérésére tűzte napirendre a témát a községi tanács végrehajtó bizottsága. Az intézmény vezetése kezdetül nem ért egyet a közös működtetéssel, mert a klubkönyvtár részéről sem a tárgyi sem a személyi feltételek nincsenek biztosítva.

A klubkönyvtár munkatársa, Gubán Istvánné szerint az együttműködésből adódó feladatok fokozatosan megvalósulnak, ha van is még probléma. A tartalmi munkavégzés során az iskola igazgatójával, tanáruival jó kapcsolatot sikerült kialakítani. Hangsúlyozza, nem személyes problémák miatt van a vita. A szervezési és működési szabályzatban kellene rögzíteni a még vitás kérdéseket a zavartalan munkakapcsolat érdekében (pl. helyettesítés ügye, közös eszközhasználat stb.).

A szétválás kérdésében szavaztak a tanácsstagok, de egyik változat sem kapott abszolút többséget, az eddigi szervezeti felállásuk kell tovább dolgozni.

A Községi Tanács vb-titkára egyébként a jelenlegi formát találja előnyösebbnek, úgy látja, hogy a népművelési feladatok megszüntetésében vannak, a klubkönyvtár munkájának súlypontja a könyvtári munka, ennek pedig szorosan az oktató munkához kell kapcsolódnia, hiszen az eddigi látogatók többsége a tanulók közül került ki. Véleményem szerint ebben a változó helyzetben a kis községben nem lenne sze-

rencsés szétválasztani működő intézményeket. Félt, hogy a nehéz gazdasági helyzet miatt a kisebb intézmény feltételei tovább romlanának, ennek pedig a használó lakosság látná kárát.

Örményesi segélyakció

A román segélyakcióba Örményes lakosai is bekapcsolódtak, az általános iskolai tanulók könyveket gyűjtöttek. Az adományokat Farkaslakára küldték el. Azok a gyermekek, akik a könyveket és egyéb ajándékokat megkapták, levelező kapcsolatot létesítettek az örményesi tanulókkal. A nyári szünetben a román gyerekek közül néhányan a Tiszaligetben tábortartak. Számukra ismét ajándékokat adtak át. A segítséget nyújtó családok a személyes kapcsolatok rendszeressé tételét tervezik.

Örményesen a kikapcsolódásra vágyó idős emberek nagy meglepéssel fogadták az idén megnyílt idősok napközi otthonát. A létesítmény a kastély épületében van. A községi tanács kezdeményezését az Április 4. Gépgyár, az Új Élet Termelőszövetkezet, a megyei tanács támogatásával, a lakosság társadalmi munkájával sikerült megvalósítani. A korszerűtlen felszerelt, esztétikusan berendezett intézményt rendszeresen hívó idős ember látogatja.

Június 1-jétől Örményesen a mozi üzemeltetését a községi tanács vette át.

Az örményesi klubkönyvtár a megyei közművelődési alaphoz technikai felszerelésekre 40 ezer forint támogatást kapott.

Kengyeli közadakozásból

Tornaterem épül

Milyen jó lenne, ha a lendő önkormányzat jól felszerelt intézményeket, rendezett falut örökölné. Ezzel szemben a közművelődési intézmények leromlott állapotúak, a telefonhálózat említésre sem méltó, a burkoló úthálózat még annál is rosszabb (megvan az 2 km hosszúságú is). Mindezek mellett fel kellene építenie egy megkezdett tornatermet is. A mielőbbi befejezés érdekében az óvoda és az általános iskola dolgozói alapítványt hoztak létre. Ide várják a lakosság, illetve a vállalatok pénzadományait. Az adakozás azonban lassan halad.

Annál is inkább megérdemlik a nyilvános köszönetnyilvánítást az erre a célra áldozók (felsorolás az adomány nagysága alapján): Karakas Lajos, Lőrinczi Gyula, Csibrány Flóriánné, Németh Lászlóné, Somodi Tibor. A vállalatok közül a Tisza Cipőgyár 200 ezer forinttal, a Martfűi Sörgyár, valamint a Törökszentmiklós és Vidéke Áfész egyenként százezer forinttal járult hozzá az építési költségekhez.

Az iskola tanulói hulladékgyűjtésből, a növényolajgyártásban végzett munkájuk béréből eddig mintegy 35 ezer forintot fizettek be a számlára. A szülői munkaközösségek tagjai is gyűjtésbe kezdtek a szülők között.

Most már csak az első ütem (az épület tető alá hozását) kivitelező Törökszentmiklói Állami Gazdaságon múlik a vállalt határidő betartása.

Engedjétek hozzám jönni a döntésszabadságot

Néhány gondolat a hitoktatásról

Szabó József református lelkész a hitoktatásról juttatott el írást szerkesztőségünkbe. Gondolatait azzal a céllal adjuk közre, hogy elolvassa mások is tollat ragadnak s e témakörben kifejtik véleményüket. Következésképpen lapszámunkban szívesen adunk helyet ezeknek a reagálásoknak Olvasóink írják című rovatunkban.

Az önként választható, fakultatív iskolai hitoktatás bevezetése a hívó emberek természetesen egyenjogúsági igényének megvalósítását jelenti. Ez a lépés senkinek az emberi jogait nem sérti. A hívó emberek és az egyházak végre olyanok lehetnek, mint bármelyik embertársuk, illetve bármilyen más intézmény, előjogok és hátrányok nélkül. A gyermekek és a társadalom állítólag bekövetkező veszedelmét megosztásról beszélni ezzel kapcsolatban rosszhiszernű gyanúsítgatást jelent. Azért is értelmetlen, mert csak „törvényesen” is láthatóvá válik egy korábban is létező szellemi és lelki szín, amelyet az elmúlt rendszer a legváltozatosabb módon meg akart szüntetni. Van-e értelme pluralizmusról beszélni, ha egyesek bizonyos másfélséget csak elűrné óhajtanak? Különösnek tartom, hogy a nemrég még politikailag üldözöttek egy része egykori üldözőivel közös platformra állva akarja újra másodrendű „ideológiává”, „szabadidős magánügy-

gyé” tenni a hit akár keresztény, akár zsidó formáját. Mi, emberek ugyan senkinek sem tudunk hitet adni, de a vallásos hit ismereti részeit ugyanúgy tanulni és tanítani lehet, mint bármely más ismeretet. A vallásos hitet és intézményeit ugyanúgy nem teszik veszélyessé múltbeli tévedések és a hit nevében elkövetett bűnök, ahogyan az ateizmus sem pusztán visszaéléseiből ítélen meg. Érthetetlenek azok az állítások, melyek az iskolai hittan költségeit „többletterheknek” állítják be. A hívó emberek a többiekhez hasonlóan adófizető állampolgárok. Azt gondolom, hogy a nemzetiségiekhez hasonlóan joguk van külön „szolgáltatás” igényelni az iskolától. Feltétlenül helyes az állam és egyházak elválasztása, de az egyházakat és a társadalmat nem lehet elkülöníteni. Meglehetősen következetlennek látom azokat a nézeteket, amelyek igénylik az egyházak sokirányú szociális szolgálatát a társadalmi bajok leküzdésében, de a szolgáló lelkület formálását nem fogadják el egyenrangúnak. Azt gondolom, hogy a szülőnek van joga dönteni gyermekei neveléséről. Feltételezem, hogy senki sem akar kevesebb jogot adni a hívőknek, mint a többieknek. Az állandóan emlegetett „örténelmi” felelősségekkel kapcsolatban, elegendőnek tartom a törvényhozással által deklarált állampolgári

jogegyenlőséget, annak maradtalan érvényesítését, bármely oldalról történő megsértésnek büntetését. Nem érdekes, hogy a szülők politikai pártállása szerinti megosztás következményeitől miért nem fél már senki? Pedig erre nézve történnek szomorú események, ezek már eddig is megosztották a fiatalságot. Nagyon jó lenne, ha a hitoktatással kapcsolatos kérdések minél hamarabb jól megoldódnának, mert emellett egyetlen vesztese lehet csak, a mai fiatalság, akiknek szülei még most sem tudják, hogy mit tegyenek. Ne emeljük politikai-hatalmi kérdéssé az iskolai hitoktatást és ne akarjuk ez ügyben szembeállítani egymással hazánk polgárait. Legyen ez végre valóban magánügy, kinek-kinek a maga döntése szerint.

Az 1990-91-es tanévre a hittanoktatásra való jelentkezés határideje: 1990. július 31-e volt, a pótjelentkezésre 1990. szeptember 7-ig van lehetőség. Jelentkezni lehet a lelkészi hivatalokban és az iskolákban is. A városban működő egyházközségek nevében szeretettel hívom a fiatalokat a hitoktatásra, Jézus Krisztus szavait ismételve: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!”

Szabó József
ref. lelkész

Megkérdeztük dr. Szabó Lajost:

Hogy képvisel a Parlamentben?

Nemzeti érdek a minőségi változás

Megválasztásom óta sokan szegnek nekem a kérdéseket: mi újság a Parlamentben? Hogyan érezd magad? Mennyire változott meg életed? Eleget tudsz-e tenni vállalt kötelezettségeidnek?

A parlamenti élet és munka olyan, mint a gyors forrásnak indult must. Még semmi nem tisztult le. A kialakulatlanság, zavar éppúgy jelen van, mint az elhivatottság, a teniakarás láza. A munka intenzitására jellemző, hogy míg Angliában egy-egy törvény születéséhez évekre van szükség (igaz, az angol jogállam 300 éves), addig nálunk nincs több idő rá, mint két-három hét. Az emberek ebből vajmi keveset érzékelnek. A televízió képernyője előtt ülők csak az látják, hogy „veszedeznek”, személyeskednek, kötekednek, hangzatos kifejezéseket pufogatnak, jogszóknak egyesek, mások pedig visszafogottan, belső aktivitással, nem egyszer bosszankodva élük meg a történeteket. Ehhez nagyban hozzájárul a többpárti házszabály hiánya és a képviselők gyakorlatlansága.

FORRADALMI RENDSZERVÁLTÁS

Valóban egy demokratikus jogállam születésének lehetünk tanúi, elősegítői. A rendszerváltozás forradalmi. Szerencsétlen sorú népként történetében első alkalom, hogy kedvező külső feltételek mellett évszázados lemaradást léphetünk meg. Sajnos mindezt roppant gazdasági terhek örökségével, rogyadozva, az összeomlás ellen küszködve kell megtenni. Gondoljunk a 20 milliárd dollár külső adósságra, s az évi 3-3,5 milliárdos visszafizetésre, az államháztartás belső 27,5 milliárd forintos deficitjére, a Nemzetközi Valutaalap kötelező előírásaira. Nemzetgazdaságunk szerkezete annyira torz, hogy kibontakozásra képtelen. Megváltoztatása fájdalmas munkanélküliség, áremelés, szigorú takarékoságon, az állami költségvetés megnyirbálásán keresztül vezethet csak el az önfeloldásra képes piacgazdasághoz.

Lehet-e csodálkozni az emberek rossz közérzetén? Annyi baj van, hogy áttukinteni, felsorolni is nehéz. Az egymásra torló feladatok rangsorolása, az összekuszált szálak kibogozása roppant nehézséggel jár. A parlament szinte mindig időzavarban van. Így gyakori jelenség, hogy a kitűzött napirendi témákban nem születik döntés. Kialakulatlan az egyéni képviselői munka tevékenységrendszere is. Jellemben más a listás és más az egyéni képviselői területi, illetve választókerületi munkája. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a lakossági fórumok, képviselői beszámolók és látogatások, fogadóórák alkalmasak a választókkal való érdemi kapcsolattartásra. Céлом, hogy – rendszert alkotva – mind a 12 településre eljussak, igényelve munkám helyi elősegítését.

ERKÖLCSILEG TISZTÁN...

Az előttünk álló nagy feladatok közül hármat emelnék ki. Az önkormányzati és a földtörvényt, valamint a helyhatósági választásokat. Ez utóbbi rendszerváltozás folyamatának nagy eseménye lesz. Arra kell törekedni, hogy olyan emberek kerüljenek a képviselő-testületekbe, akik erkölcsileg tiszták, becsületess munkával éltek eddigi életüket, jó szakemberek, közmegbecsülést vívtak ki maguknak. Nemzeti érdek, hogy a gyökeres változások minőségiek legyenek.

Eddig – sokadmagammal együtt – a képviselői munka szépségének csak felvillanásait, felelőségének szorítását, súlyának nehézségét éreztem igazán. Sokirányú elfoglaltságom – térben és időben is – teljessé vált, s a sokféleség még nem rendeződött el bennem úgy, hogy ritmusa meghatározza élevezetésemet. Az időzavar állandó kísértőjelemben munkámnak. Remélem, néhány hónap múlva jobban fogok tudni gazdálkodni önmagammal, s eljutok majd mindenhová...

Dr. Szabó Lajos
országgyűlési képviselő

ÜZENET

Régi törökszentmiklósi újságok

E helyen, ahol a következő számtól kezdve olvasói leveleket szándékozunk közölni, pillantsunk most vissza röviden lapunk elődeire!

A múlt század végén és a századfordulón, annak a polgárosodási folyamatnak részeként, amely a 67-es kiegyezést követte, Törökszentmiklós fejlődése is felgyorsult. Századunk elején már követelőző igény jelentkezett a helyi sajtóra, ezt az igényt elégítette ki az 1908. szeptember 20-án induló *Törökszentmiklós és Vidéke* című politikai és társadalmi hetilap. Felelős kiadója és szerkesztője kezdetben *Tímár Lajos* volt, később *Fuzessy Elemér*, *Küllei Béla* és *Marton József* szerkesztette. Ez volt a leghosszabb életű községi lapunk, csak 1944-ben, a megszállás alatt szűnt meg.

Nem volt azonban az egyetlen helyi újság! Vele egyidőben létezett 1913 és 1919 között a *Törökszentmiklós Újság* (szintén hetilap, felelős szerkesztője *Garami*

István), 1928 és 1938 között a *Törökszentmiklós Hírlap* című hetilap (szerkesztő és kiadó vitéz *Bisztray Jaramin*) és 1930-1938 között a *Törökszentmiklós Friss Újság*, amely szintén hetenként jelent meg, *H. Pogány Akos* szerkesztésében.

Szellemlüket tekintve többnyire a mindenkori kurzus támogatói, visszahangozói voltak ezek a lapok; másként nem is létezhetek volna, hiszen erősen függöttek a helybeli és a megyei hatalmasságok jóindulatától. Jellemző például, hogy amikor az első világháború idején a szerkesztő betegsége miatt átmenetileg a diák *Szélpál Árpád* (akkor még Schwartz Árpád) készítette a lapot, és néhány habortüellenes írást helyezett el benne, roffi Borbély György főszerkesztő: „Üsse ki annak a kölyöknek a kezéből a tollat, mert ha én ütöm ki, repül vele az egész lap!”

Lapunk munkatársai szeretnék hinni, hogy azok az idők már végleg elmúltak.

Törökszentmiklós

A GABONAIIPAR ajánlata a korszerű táplálkozáshoz

Szójaliszt: Természetes állapotban tartalmazza a szervezetünk létfenntartásához szükséges növényi fehérjét. Felhasználásával kedvezően változik az ételek összetétele, nő a fehérje-, ugyanakkor csökken a szénhidrát-tartalom. Előnye, hogy egyéni ízlésnek megfelelően 5-40 százalék keverési arányban használható fel valamennyi sütéssel, főzéssel készülő ételhez (tészták, sütemények, mártások, valamint húsfélék panírozása, levesek, főzelékek sűrítése).

Rizsliszt: Hántolt rizsből előállított őrlemény. Jól használható cukrászati termékek, gyermek- és diétás ételek alapanyagaként, búzafehérje-érzékenység esetén fogyasztása különösen ajánlatos.

Étkezési búzacsíra: A búzacsíra könnyen emészthető fehérjét, zsírt, vitaminokat (E, B1, B2) és ásványi anyagokat tartalmaz. Célszerű egy-egy evőkanállal tejbe, joghurtba, kefirbe, levesbe, főzelékbe, gyümölcsízbe, pudingba keverni, süteménybe dió helyett, illetve vajás, zsíros kenyérré kenve fogyasztani. Kitűnő erősítő.

Búzakorpa emberi fogyasztásra: A búzakorpa 45-51 %-ban tartalmazza az emberi szervezet rostanyagszükségletének fedezésére alkalmas hemicelluloze és celluloze anyagokat. A napi ajánlott mennyiséget – háromszor egy-egy evőkanál – célszerű folyadékkal kombinálva a búzacsírhoz hasonlóan, vagy éppen azzal együtt fogyasztani. A búzakorpa kalóriaszegény, semleges ízű, javítja a bélműködést.

Barna rizs: Új hántolóipari termék a hazai piacon. Tápanyagokban leggazdagabb része, az ezüsthártya nem kerül lecsiszolásra a rizsszemről, emiatt igen könnyen emészthető. 66 % szénhidrátot, 8,9 % fehérjét, 0,9 % rostot, E, B1, B2 vitaminokat tartalmaz.

A nagy rosttartalmú héj és ezüsthártya növeli a ballasztanyagot. Szénhidrát-tartalma alacsonyabb a rizsnél, ezért cukorbetegeknek, fogyókúrázóknak is ajánljuk.

Sárgaborsó liszt: Hántolt felesborsóból előállított finomszemcsézettességű őrlemény, jó főzési tulajdonságokkal rendelkezik. Nyomelemek szempontjából vastartalma jelentős. A zsírban oldódó vitaminok közül D vitamint, a vízben oldódó vitaminok közül B1 és B2 vitamint tartalmaz.

**Szolnok Megyei
Gabonaforgalmi és
Malomipari Vállalat**

**Törökszentmiklós, Bethlen
Gábor u. 47-49.**

Törökszentmiklós

NB I/B-ben a TSE férfi kézilabdázói

**Kezdet 26-án litthon a Klukunmajsja ellen
- Támogatók kerestetnek
- Nem gyengült a csapat**

A Törökszentmiklósi SE kézilabda szakosztálya olyan bravúrt hajtott végre, ami idáig a város sporttörténetében még soha senki másnak nem sikerült. Őszről az NB I/B-ben játszhat a férfi csapat. Ez a tény önmagában ürmélt, de egyúttal a gondok, problémák sokaságát is jelenti az egyesület és a szakosztály vezetőségnek.

A fiúk július 23-án kezdték meg a felkészítést az őszi idényre, heti négy edzéssel, *Felzárkó Zoltán* irányításával. Amint az várható volt rendkívül sok gond, apróbb és nagyobb probléma van a csapat házatáján. Úgy tűnik, a jelenlegi politikai és gazdasági helyzet nem segíti egyértelmű választására, a csapat melletti kiállásra mindazokat, akik-

nek a feltételek biztosításában kulcs szerepük lenne. A Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, a Baromfifeldolgozó Vállalat mellett igazi segítség teljesen váratlanul a Kötelező Vállalatok Érkezeti Joggal Fővető és a kérdés, ha egy szolnoki gazdasági egység jelentősebb összeget tud felajánlani, hogyan lehetséges, hogy a helyi üzemek egy része nem lát fantáziát a csapatban?

A csapat szakosztályvezetője a játékosok egy részének nem talál munkahelyet, szálláslehetőségekben, lakásmegoldásban csak reménykedhetnek. Hároman többműszakos munkakörben dolgoznak. Az erősítési tervet bizonytalanok, az anyagi feltételek jelentős hányada még hiányzik. Csak abban bíznak, hogy másutt sem jobb a helyzet.

Most vált világossá, kevés, ha egy csapat nagyszerű teljesítményre képes...

Az NB I/B-be bejutni könnyebb, mint támogatókat találni! Képünkön a bizakodó kézilélek. Fotó: M. J.

Török András

**A Törökszentmiklósi SE
kézilabdacsapatának őszi
sorsolása**

NB I/B Kelet

- I. forduló 08. 24-én 17.00 TSB-Klukunmajsja
 - II. forduló 09. 01-én 17.00 Balmazújváros-TSE
 - III. forduló 09. 09-én 11.00 TSB-Pécs
 - IV. forduló 09. 14-én 17.00 Tiszavassvári-TSE
 - V. forduló 09. 21-én 16.00 TSB-Szarvas
 - VI. forduló 09. 29-én 16.00 Csepeli Papír-TSE
 - VII. forduló 10. 07-én 10.30 TSB-Cegléd
 - VIII. forduló 10. 13-án 17.00 Ózd-TSE
 - IX. forduló 10. 21-én 11.00 TSE-Dunakeszi
 - X. forduló 10. 27-én 11.00 Taurusz-TSE
- Hazai mérkőzéseiket a Berzsenyi Gimnázium pályáján játékosák.

**Az NB III. Mátra csoportjának 1990.
őszi Idényének sorsolásából**

A TSE hazai mérkőzéseit:

- I. forduló aug. 19. 16.30 TSB-Dány
- III. forduló szept. 1. 15.30 TSB-Rákócziújfalva
- V. forduló szept. 15. 15.30 TSB-Jászberény
- VII. forduló szept. 29. 15.00 TSB-Recsk
- IX. forduló okt. 13. 14.00 TSB-Szolnoki Csukorgyár
- X. forduló okt. 20. 13.30 TSE-Salgótarján BTC
- XII. forduló nov. 3. 13.00 TSB-Romhány
- XIV. forduló nov. 17. 13.00 TSB-Honv. Gáspár SE

A TSE idegenbéli mérkőzéseit:

- II. forduló aug. 25. 16.30 Gyöngyös-TSE
- IV. forduló szept. 8. 15.30 Balassagyarmat-TSE
- VI. forduló szept. 22. 15.00 Salgótarján-Kohász-TSE
- VIII. forduló okt. 6. 14.00 Borsodnádasd-TSE
- XI. forduló okt. 27. 13.30 APC-TSE
- XIII. forduló nov. 11. 13.00 Pécs-TSE
- XV. forduló nov. 24. 13.00 Bag-TSE

**FŐ TÁMOGATÓ A BARÁTI KÖR
Focirajt - az előrelépés reményében**

A TSE NB III-as futballistáinak edzésén az új idény rajtja előtt *Bana János* edzővel a csapat idej terveiről beszélgettünk.

Csak nosztalgiával emlékezhet e sorok írója arra az időre, amikor még a Fáklya-Vasas helyi rangadókra mentek 1200 néző előtt a Petőfi úti régi pályán a mostani edző érintés nélküli szövegletgőlt ért el, s erről a közönség morajából még az is tudomást szerezhetett, aki azon a vasárnap délután mégis otthon maradt. Ma már egy NB III-as együttes fenntartása is nehézségekbe ütközik a város számára, pedig 25-30 éve szinte a megye minden városában két azonos osztályú csapat végre menő csatákat vívott a helyi rangadók semmi másval össze nem hasonlítható légkörben, nem csak itt, Miklóson, hanem Szolnokon (MÁV-MTE), Jászberényben (Lehel-Vasas), Mezőtúron (MAFC-Honvéd) stb.

Július 16-án kezdte meg a felkészítést az új idényre a mai gárda a régi mester irányításával, napi két edzéssel, napközis rendszerben. Délelőtt 9-11 és délután 14-15.30 között alapoznak a felnőtt csapat játékosai idehaza. Az edzéseket edzőmérkőzésekkel színezték készülték az augusztus 18-i hazai

rajtra. A Dány ellen 16.30 órakor kezd a Stadion úti pályán a csapat, remélik, minél több néző előtt.

A tervekről szólva Bana János elmondta, a szakosztály az első hat hely egyikét jelölte meg célként, de elégedett lesz a 4-8. helyezéssel valamelyikével is. Erősítési terveikből lapzártáig csak annyi bizonyos, hogy Kunhegyesről leigazolták Békésit, valamint tárgyalások folynak Szilágyi (Szolnoki MÁV-MTE) és Jegesi (Hódmezővásárhely) szerződtetéséről.

Megkezdtek a bérletek árusítását is az őszi idény hazai mérkőzéseire, 250 forintot áron. A támogatók között első helyre kívánkozik a Mezőgép, illetve a Baráti Kör, amely kamatmentes kölcsönrel segíti a futballistákat, ha arra szükség van. A pontpénz, mivel idén visszaállt a régi rendszer pontozás, (győzelem 2, döntetlen 1 pont) változik, de alapjaiban megmarad az 5 fordulónkénti értékelés, így az őszi idény három szakaszra oszlik.

A csoportból elkerült a Gödöllő, aminek örülni lehet, hiszen tavaly második volt, s csak megyei bajnokok kerültek ide újként.

T. A.

Beírlik a sporttagozat eredménye

Új sikersport-ág az atlétika

A Mezőgazdasági Szakközépiskola atlétacsapata idén sorrendben 26. alkalommal nyerte meg a megyei középiskolás csapatversenyt. Jávor László testnevelő tanár diákjai ezzel talán már a rekordok könyvébe kerül. Óriási küzdelemben ugyan, de idén is sikerült nyerni a Székácsnak a megyében, és hét versenyzőjük indulhatott az Országos Középiskolai Diákolimpia döntőjében, ahol Nyéss István érte el a legjobb eredményt.

Az atlétikai korosztályos országos bajnokságokon az idei évben rendkívül eredményesen szerepeltek a miklósi atléták, főleg a többpróba versenyeken. Bertán István tanítványai egy országos csapatbajnoki címet, három második helyet, három harmadik helyezést, valamint két ötödik helyet szereztek a július 9-és 12 közötti a Népstadionban. Összesen ez 176 bajnoki pontot jelent a szakosztálynak, s ezzel megelőzték a MÁV MTE-t is.

Rálőtt a házigazdára

Keresi a rendőrség

Július 26-án hajnali 2 órakor Tiszaroffon, a Dohány út 7. szám alatti lakásán ismeretlen tettes valószínűleg nisztopisztalnyal ráolta a hivatalan vendég jöttére felbőrdülő házigazdára. A tettes személyleírása: 173 cm magas, barna bőrű, valószínűleg cigány származású, vékony testalkatú, arca hosszúkás, egyenes vonalú bajuszát visel. Sötét, valószínűleg egyszínű barna nadrág és kabát volt rajta, fején sötét sásapka volt a sérített vállonása szerint. Tettenek elkövetése után a helyszínről elmenekült. A rendőrség kéri a lakosság segítségét az ügyben. Bejelentés bármelyik rendőrmű tehető.

Brutális gyilkosság

Június 2-án Örményesen este 10 óra és fél 11 között Nyikos András Örményes, Szabadnag út 56. alatti lakos kocsmái

szóváltásba keveredett Berényi György, szintén örményesi lakossal, korábbi nőlgyekek és egyéb nézeteltérések kerültek felszínre. Hazafelé már együtt mentek, és a sérített udvarán Berényi György olyan súlyosan bántalmazta Nyikos Andrást, hogy az a helyszínen meghalt. A boncolás után megállapították, hogy kb. 30-35 olyan súlyos ütést mért haragosára Berényi György, hogy ezek nagy része külön-külön is halált okozott volna. A tett elkövetésére kb. 1-1,2 m hosszúságú, karvastagságú fadarongot használt az elkövető, melyet az udvaron talált, amivel többszöri koponyatörést okozott az elhaltak. A megyei nyomozók kérésére az elkövetőt a rendőrség már előállította.

Lopják a gázpalackokat

Június 1-jére virradóra az Áfész gázcseretelepére törték be Fegyvermeken. A lakat lefeszítése után 23 háztartási gázpalackot vittek el a betörők. A telepen világlátás nincs, így nem meglepő, hogy már másodszer törték be ugyanezen féléven belül. A decemberben elvittével együtt már kb. 50 gázpalackot keres a rendőrség, egyben kéri, ha valakinek olcsó gázpalackot kínálnak eladásra vagy több palack eladásáról tud, jelentse be.

A kengyelű gázcseretelepre is betörték június 12-14 között. Innen 15 db gázpalackot tulajdonítottak el, kb. 35 ezer forint értékben. Július 28-án az éjszakai órákban történt egy sikeres elfogás. Sáros Mihály Attila, Törökszentmiklós, Vöröshadsereg út 15. szám alatti lakásán házkutatást tartott a rendőrség, melynek során 10 db kerékpárt sikerült megtalálni. A kerékpárokat darabokra szétszerezte, szinte azonosíthatatlanná tette.

Gyorsított eljárással

Az utóbbi időszakban nagyon elszaporodtak a kerékpárlopások, így a rendőrség is nagyobb erőket vet be ezek felderítésére. Július 28-án az éjszakai órákban történt egy sikeres elfogás. Sáros Mihály Attila, Törökszentmiklós, Vöröshadsereg út 15. szám alatti lakásán házkutatást tartott a rendőrség, melynek során 10 db kerékpárt sikerült megtalálni. A kerékpárokat darabokra szétszerezte, szinte azonosíthatatlanná tette.

Varga Károly törökszentmiklósi lakos többözörsre visszacsöként a strand területén több esetben ruhaneműket és karókat tulajdonított el. Az ügyét gyorsított eljárásban bíróság elé vittek és ott 8 hónapi börtönbüntetésre ítélték.

Hírek

– A törökszentmiklósi református lelkész vezetésével cserkész-csapat alakult. Július 14-e és 21-e között Kisnaményben nyári táborozáson vettek részt 29 gyerekkel 3 felnőtt kíséretében. A szállásukat egy megüresedett lelkészlakásban a református egyház biztosította, ellátásukról maguk gondoskodtak.

– Szeptembertől a Törökszentmiklósi Gimnáziumban is lesz az amerikai Békehadtest segítségével angol anyanyelvű angolitanár. Két fő érkezik a megyébe, s ezek közül az egyik városunkban segíti majd az idegennyelv-tanítást.

– A Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint területükön az elmúlt fél évben kb. kétszeresére emelkedett a vagyon elleni bűncselekmények, az ismeretlen tettes elleni feljelentések és a rablások száma, az előző év első feléléhez képest 1,7-szeresére nőtt a betörések száma, s ebből húszat az amnesztia után egy héten belül követtek el. Örvendetes viszont, hogy csökkent az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények, a testi sértések száma, kb. kétharmadára a tavalyinak. A felderítési arány 51 százalék, ami sokkal jobb a megyei 37 százalékos átlagnál. Még így is csak azt jelenti ez, hogy minden második ismeretlen tettes felderítése sikerül.

– Július 5-én Földhasznosítási Bizottság alakult Törökszentmiklóson. Elnöke Pásztor Andrásné (FKgP), titkára Pádár Ferenc (FKgP), s kilenc tagja közül öten kispasztorok. Az MDF, az FKgP, a helyi két téves, az állami gazdaság, az egyházak, és a földigénylők

képviselői rendelkeznek szavazati joggal. A város határában hat helyen összesen kb. 1200 hektár földterületet jelöltek ki a tévesekkel egyetértésben a földigénylők igényeinek kielégítésére.

– Idén megépült a Fáy András lakótelep útja. Tanácsi beruházásban elkészült a Batthyány utca utalappja a Kölcsey utca és a rendőrségi lejáró között. Az útfelület lezárása ez év végéig várható. Ugyancsak elkészült a Vécsey utca útburkolata is a Damjanich és a Szabadságharcos utca között, és ezzel a körforgalom biztosítva lesz.

– A Fáy lakótelepen 27 új garázs építésére nyílik lehetőség. A szükséges tervek már készen vannak. Ugyanitt három üzlethelyiség is felépíthető.

– A volt Ifjúsági Park beépítésére pályázatot írtak ki. Megtekinthető a Városi Tanács előcsarnokában.

– A volt zeneiskola mintegy 110 m²-nyi alapterületű helyiségeit ugyancsak pályázat útján kívánják hasznosítani. A volt zeneiskola udvarán 7 kereskedelmi egység (butik) építése kezdődött el. További 3-3 üzlethelyiség épül majd a háztartási bolt, illetve a garzonlakások mellett, segítve a lakosság és a vállalkozók igényeinek kielégítését. Az építési terület közterületnek számít, amelyet bérleti szerződés alapján kíván hasznosítani a városi tanács négyzetméterenként 100 Ft bérleti díjért. (Ez már a 25 % ÁFA-t is tartalmazza.)

– Kuncsorbán a Klubkönyvtárban 1990. augusztus 25-én 19 óra körül a mezőúri Magyar-Mongol Barátság Termelőszövetkezet dalköre és citerazenekara ad műsort.

A belépődíj: 30 Ft.

Megköszönjük

Mindazoknak, akik anyagi lehetőségükhöz mérten pénzüsszeggel járultak hozzá a Törökszentmiklós és Vidéke újság alapítványának létrehozásához. A következőknek: TIT Törökszentmiklós Városi Szervezete, Szolnok Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, Városi Művelődési Központ, Városi Könyvtár, Városi Zeneiskola, VT. Költészetvédelmi Üzeme, Jász-Nagykun-Sz. M. Víz- és Csatornaművek, Rózsa Téri Körzeti Általános Iskola, Tiszatáj Mgtsz, VEGYTEK törökszentmiklósi telepe, VT. EGYMI, 604. sz. Ipari Szakmunk. Int. Szakszervezeti Biz., Törökszentmiklós Csatornamű Társulat, Kuncsorba Községi Tanács, Független Kisgazda F. és P. Párt Tsztmiklós, Városgazdálkodási Vállalat, Allami Gazdaság, Törökszentmiklós Sportegyesület, Magyar Szocialista Párt Tsztmiklós, Radar Kft., Tiszatenyő Községi Tanács, Áfész Tsztmiklós, Baromfifeldolgozó Vállalat, Alföldi Szilikátipari Vállalat, Szabad Demokraták Szövetsége Tsztmiklós, Mezőgazd. Tsztmiklós Gyára, GÉJA Szövetkezet, OTP Törökszentmiklós Fiókja, Takarékszövetkezet Fegyvernek, Tiszabő Községi Tanács, Fejesné Szilágyi Erzsébet, Hajnal Józsefné, 210. sz. Jogtanácsosi Munkaközösség.

Az Alapítvány számlája továbbra is nyitott, várjuk más támogatók befizetéseit is. Az újság következő számaiban mindig bemutatjuk az újonnan befizetőket. Csekk számla a Fegyvernek és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet kirendeltségein kapható.

Törökszentmiklós

Tájékoztatjuk a szövetségi tagságot és minden kedves vásárlónkat, hogy a 2. sz. műszaki bolt a Felszabadulás út 46-48. sz. alól átköltözött a Május 1. úti áruház emeletére.

Fekete-fehér és színes televíziók, háztartási gépek, járművek, villanyszerelési anyagok bő választékával várjuk vásárlóinkat.

ÁFÉSZ • ÁFÉSZ • ÁFÉSZ

A 21. sz. vegyesiparicikk kisáruház a November 7. út 8. sz. alól a Felszabadulás út 46-48. sz. alá költözött. Kaphatók vetőmagvak, mezőgazdasági kézi és gépi szerszámok, központi fűtés és vízvezeték szerelvények, növényvédőszer.

Bő választékkal és udvarias kiszolgálással várunk minden kedves szövetségi tagot és vásárlót.

Megrendelőlap

Megrendelem a Törökszentmiklós és Vidéke című havilapot példányban.

Kérem, kézbesítsék az alábbi címre:

Név:

Pontos cím:

.....

.....

A megrendelőlapot küldje el a szerkesztőség címére:

5200 Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135.

Hirdetési tarifáink

Közileti és egyéni (üzleti jellegű)	10 Ft/szó
A/4-es keres	10.000 Ft
A/5-ös keres	5.000 Ft
A/6-os keres	3.600 Ft
A/7-es keres	2.200 Ft
A/8-as keres	1.280 Ft
A/9-es keres	640 Ft
A/10-es keres	320 Ft

Az árak a 25 %-os ÁFA-t nem tartalmazzák!

Hirdetésfelvétel:

- személyesen a Fegyvermekki Takarékszövetkezet kirendeltségeinél,
- levélben 5200 Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135.

Minden hónap végéig beérkezett hirdetés a következő számban megjelenetjük.

Egyéni (családi jellegű) hirdetés 10 szóig 50 Ft, 10 szó felett 10 Ft/szó.

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap
Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135. Telefon: 13.
Szerkesztőség vezetője: Szöke György
Tervezőszerkesztő: Pozsa József

Kiadó: Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány
Kiadásért felelős: Fejes Ferenc
Készült: Szoltisz Nyomda Szolnok
ISSN: 0866-1839

***A Törökszentmiklósi Állami
Gazdaság Lovasszakosztálya
meghívásos lovasversenyt rendez
Szenttamáson***

1990. augusztus 26-án délelőtt 11 órától.

A verseny szünetében fellép a Jászsági Népiegyüttes,
megnyitják Lendvai Antal festőművész „*Lovakrul...*” c. kiállítását.
Válogathat a népi és iparművészeti kirakodóvásár kínálatából.
Belépőjegy: felnőtteknek 50 Ft, gyermekeknek 20 Ft.

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁRUNK!

Műsor:

- 10.00 óra Népi és iparművészeti kirakodóvásár
- 11.00 óra Kezdő lovak díjugratása – 100 cm
- 13.30 óra Lendvai Antal festőművész kiállításának megnyitója
- 14.00 óra Jászsági Népiegyüttes fellépése
- 14.30 óra Ünnepélyes megnyitó
- 15.00 óra Díjugratás 110-120 cm – megyei bajnoki döntő
- 16.00 óra Tenyészló-bemutató
- 16.30 óra Lovasjátékok
- 17.00 óra Szimultán ugratás 110 cm

*Mi kívüjük,
hogy Ön mit süssön!*

RIPP-RÓPP

elősütött, gyorsfagyasztott baromfivagdalt

*Natúr,
Zöldpaprikás
Karfiolos
Parajos
Káposztás
Kelbimbós*

ízesítéssel

elősütött, gyorsfagyasztott, csirkepörkölttel töltött

PALACSINTA

- natúr - panírozott -

**gyorsfagyasztott
busa halvagdalt**

**panírozott csirkeszárny
panírozott csirkecomb**

jó étvágyat kívánunk!